

ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ

БЮЛЕТЕНЬ

Офіційний орган м. Олександрії та району.

Рік видання 2, ч. 57 (81).

Середа, 14 жовтня

1942 р.

Ціна 1 крб.

На фронтах

На терені Кавказу наступальні частини пройшли вперед і в жорстоких боях у лісах завдали дальніша паса гір. На Донському фронті румунські та італійські частини відбили випадки ворога. На середньому відтинку фронту під час успішних дій атакуючих частин знищено велике число бункерів та бойових точок разом з об'єздами та захоплено певне число полонених.

На південний схід від Ільменського озера частини війська зброї—СС та одиниці воєнової авіації, блясучо підтримувані з'єднаннями авіації, зайняли в нількаденних впертих наступальних боях важливий відтинок і при цьому розбили або знищили п'ять советських дивізій і дві стрілецькі бригади. Від 27 вересня захоплено 3288 полонених, і знищено або здобуто 13

панцерників, 108 гармат, 400 кулеметів, 123 гранатометів і багато іншої піхотної зброї. Без огляду на інші криваві втрати, саме число вбитих советів перевищило в три рази число полонених.

Після одного безуспішного денного нальоту одного британського літака на німецьку округу, деякі британські літаки налетіли минулої ночі на Німецьку затоку. Один літак збито. Інший бомбовець збито під час його нальоту на західне французьке побережжя. Сьогодні у ранніх годинах декілька ворожих літаків пролетіло над західною німецькою округою. Свинені розривні бомби спричинили деякі шкоди.

Як Домей повідомляє, у вівторок перейшло приблизно 15000 чунківських вояків, які діяли в горах провінції Шантунг.

Подробиці атаки на американський конвой

БЕРЛІН.—Про напад на американський конвой довідується ДНБ таке: Для цього важного транспорту до Англії важливі американці конвою, який складався лише зі швидких кораблів. До великих пасажирських пароплавів додано лише кілька менших швидких кораблів, які мали рівночасно охороняти транспортні кораблі проти нападів. Військова охорона складалася з багатьох нищильних кораблів та корветів.

З величини і швидкості кораблів розпізнали негайно німецькі коменданти особливу важність транспорту для ворожого воєнного керівництва. Коли ворог спостеріг присутність підводних човнів, намагався унеможливити дуже сильною зигзакуватою їздою напад зблизка. Спостережено зміни курсу до 100 степенів. Нищильні кораблі та корвети палили з величезною швидкістю, розкидаю-

чи довкруги на поле бою водянні бомби. Під час денної атаки поцілено трьома торпедоми перший транспортний корабель типу «Вісруа оф Індія».

Кілька секунд пізніше появилася над кораблем величезна чорна хмара від детонації, а корабель швидко перекинувся на бік і перевернувся. Коли заатакований підводний човен після кількогодинного переслідування водяними бомбами пропливав понад місцем, де затонув корабель, море було покрите на широкому просторі лише рештками корабля.

Обидва інші великі транспортні кораблі затоплено під час нічних нападів. Опісля, під час завязатого переслідування, поцілено два інші транспортні кораблі, затоплення яких не можна було спостерегти з причини сильної оборони. В нападах на охорону конвою затоплено один нищильний корабель.

Большевицькі жінки як вояки

БЕРЛІН.—З військових кругів довідується ДНБ таке: Повідомлення про те, що большевицькі жінки б'ються на фронті як вояки, знаходять своє підтвердження. Так, при одному наступі на південний схід від

Орла стверджено поміж полоненими одну жінку в уніформі старшого лейтенанта. Вона заявила, що її вислано після трьохмісячного вишколу на фронт та приділено до жіночих частин.

„Небезпека підводних човнів зростає“

ЖЕНЕВА.—Як повідомляє Нью-Йоркський кореспондент «Дейлі Телеграф», з уваги на зростаючу загрозу підводних

човнів зарядили тепер канадські власті загальне і постійне затемнення південних міст біля заливу Сен-Льоренс.

Смерть генерала фон-Лянгерман унд Ерленкамп

БЕРЛІН.—Про смерть генерала панцерних частин Вільгельма барона фон-Лянгерман унд Ерленкампа довідується ДНБ з військових кіл слідуюче: В поході на Заході мав генерал барон Лянгерман великі заслуги в успішному переведенні великих проломових та охоплюючих операцій. У війні проти Советського Союзу проводив генерал барон Лянгерман своєю панцерною дивізією відважно та з повною відповідальністю рішучістю, без огляду на свою особу, від перемоги до перемоги.

Після прориву на південь від Берестя Литовського прорвався він зі своєю дивізією до Дніпра. Коли наступ через річку був тимчасово захитався, тільки завдяки його особистій участі, сфорсовано перехід через річку. Пролом в завязато обороненій позиції біля Львова, створення мостового причілку біля Кричева, здобуття Рославля та Сахмача—це дальші угоді дивізії, якою командував генерал барон фон-Лянгерман. Під час дуже важких оборонних боїв зимою 1941-42 року здобула ця частина під твердою командою своєю командира надзвичайні досягнення, які 19 лютого 1942 р. знайшли своє зовнішнє признание відзначенням генерала барона фон-Лянгермана Дубовим Листям до ордену Лицаря Залізного Хреста.

Харчові труднощі в Англії

АМСТЕРДАМ.—Британський міністер прохарчування Вултон заявив, що вигляди на прохарчування Англії в надходячій зимі залежать цілковито від того, що можна буде привезти з заморських країв. Міністер закликав цілий англійський нарід відживлятися передовсім картоплями та спрем, тому що м'ясо представляє собою тепер лише «незначну частину» раціонального прохарчування.

На большевицький взірець

БАНГКОК.—Заступник головнокомандуючого в Індії, сер Алан Герті, значив вчора на засіданні індійської державної ради, що всі під будьяким оглядом військово важливі споруди, включно з усіма фабриками, будуть перенесені в інші частини краю, щоб перешкодити посуванню ворога в Індії, коли б аж до цього дійшло. Однак, якщо з огляду на брак часу це стане неможливим, всі ці споруди будуть знищені.

„Свобода“ преси в ЗДА

СТОКГОЛЬМ.—«Наше переконання таке, що президент Рузвельт на протязі тижнів в зворотному пункті великої війни більше до того спричинився, щоб захитати довір'я своїх земляків, аніж це могли б зробити найтяжчі катастрофи будь-якої ворожої дії». Цими словами критикує «Нью-Йорк Геральд Тріб'юн», як повідомляє з Нью-Йорку британська служба звідомлень, скривання звідомлень про подорож президента Рузвельта по ЗДА.

Далі пише цей часопис дослівно таке: «Ми сподіваємося і навіть вимагаємо, щоб преса та нарід виразно висказалися, що вони думають про це надзвичайне та безприкладне обме-

ження. Подорож Рузвельта коштувала збробневому промислові багато страчених робочих годин, і довір'ю народу завдасться сталі шкоди, коли 80000 людей бачать президента в своєму місті і жоден часопис на місці не може принести звідомлення про його відвідини.

Влада наробила багато грубих помилок своєю цензурою воєнних звідомлень, і президент доказав тепер свою цілковиту сліпоту супроти аргументів щодо вільної преси в демократії. Після затримання тижнями подорожі президента, ледве будьякий громадянин може мати довір'я до звідомлень влади про її діла».

Німецька преса про інтерв'ю Сталіна

БЕРЛІН.—Інтерв'ю, яке дав Сталін представникові одного інформаційного агентства ЗДА та в якому, між іншим, ствердив малу успішність союзницької допомоги для Советського Союзу та потребу своєчасного і цілковитого виконання союзницьких зобов'язань, називає преса кардинальним доказом того, що положення Советського Союзу є розпачливе. «Виразніше — підкреслює «Фелькшер Беобахтер» у своїй коментарі — не міг Сталін виявити того, чого Советський Союз дошкульно потребує та не дістає та що уявляють собою для Советського Союзу незчисленні обіцянки,

як напр., тверде приречення другого фронту, дане Молотову у травні. Сталін справді може тільки здвигнути раменами на заяву британського міністра інформацій Брекена, що британці роблять все, щоб привнести швидко допомогу поважно загроженому Советському Союзові».

«Цвельф Ур-Блат» вбачає в інтерв'ю Сталіна заклик, понад головами Рузвельта та Черчіля, до британського та американського народу з метою активізувати громадську думку тих обох країв та спричинити відповідний натиск на їхні уряди.

Придавлюючий тягар податків в ЗДА

АМСТЕРДАМ.—Як британська служба звідомлень повідомляє з Вашингтону, сенатор ЗДА Джордж, голова фінансового комітету сенату, заповів в понеділок, що в ЗДА буде швидко введено «придавлюючо високі податки», які обнижать життєвий рівень населення ЗДА. Се-

нат тепер приготував новий закон про дохідовий податок, який має принести річно більше 26 мільярдів доларів. Сенатор дальше повідомив, що треба буде видати нові закони, які уможливили б урядові затягнути позичку на фінансування війни.

Список вивезених большевиками литовців переслано до Міжнародного Червоного Хреста

КОВНО.—Литовський Комітет Самопомогі уложив списки всіх вивезених большевиками зареєстрованих до сьогодні литовців та переслав їх через Німецький Червоний Хрест до Міжнародного Червоного Хреста. В першу чергу зазначено по-

літичних в'язнів, що їх вивезено до Советського Союзу, де їх переважно страчено без суду. Дальша група списку обіймає 449 дітей, що їх вивезено на початку війни до Советського Союзу і до 10 липня 1942 р. не повернено.

Раціоналізація бензину в ЗДА

АМСТЕРДАМ.—Як повідомляє британська служба звідомлень, подано там до відома, що вживання бензину у всіх державах Північної Америки буде зраціо-

налізоване, згідно з картковою системою, так, як це вже зроблено в 17 державах на Атлантичному побережжі.

СПІВПРАЦЯ ПРИ ПОБОРЮВАННІ БАНД БУДЕ ВІНАГОРОДЖЕНА

РІВНЕ.—Відважна відоме зі звітності Верховного Командування Збройних Сил підступне і у своїй занепадності майже звірське провадження війни більшовіками. Якщо ж ходити про більшовицьку армію тут, то відноситься це в багато більшій мірі до діяльності поодиноких грабінницьких банд, які волоцюються ще в запілля і довучають передусім цивільному населенню своїми злидствами та привабливим терором.

Час від часу повідомляло воєнне звітництво про знищення таких банд німецькими та союзними відділами. Майже у всіх таких випадках брало участь у знищенні цих грабінників також українське населення, яке в слушному обуренні проти більшовицьких грабінників стало до співпраці з німецькими військовими та цивільними установами для боротьби проти банд.

Німецький Райх відіслав гідною подякою за цю поміч. Тисячі українських селян в заплату за поміч при поборюванні банд отримали більші наділи присадибної землі. Інші українці отримали гідні подарунки.

Також на будуче буде німецька адміністрація винагороджувати співпрацю українського селянства при поборюванні банд. Цей, що охороняє своє добро та своє життя та заступає інтереси свого краю проти більшовицьких пелюхів, подаючи важні інформації про появу або сховище банд, або поборюючи активно всіх грабінників, отримує ще, крім того, матеріальну користь.

Залежно від участі його при поборюванні банд дістане він нагороду від німецької влади. Він має можливість або, як це вже було в багатьох випадках, отримати приділ присадибного ґрунту, або також орендувати більше землі, як його сусіди. Передусім, однак, передбачене винагородження в формі приділу товарів, при чому головним чином будуть розділені такі бажані товари, як напій, цукор та тютюн.

Спогади про колишню недолу

ЗОЛОТОНІША.—У часописі «Золотоніські вісті» появилася цікава спогад О. Дніпрового про недолу села Ліпнявого, що її знало село від жида Варшавського. Подасмо деякі уривки з цієї статті:

«...У цей страшний для села час на горизонті Ліпнявого, як огненний змія, з жаждою до наживи і зиску, появилася жид Варшавський, уповноважений по заготівлі топлива для Драбівського цукротресту. Жид почав своїм підлим «гешефтмахерством» руйнувати сільські будівлі, особливо хати та вітряні млини.

Жидові Варшавському було років під 50. Низького росту, з цухлим і червоним від жиру обличчям, одвісивим, мов у свині, черевом, у добротному сірому костюмі, з чорним портфелем у руках, він, мов ворон, літав по горах трупів і вишукував здобич... Очі, як щілки, неваче у годованого кабана, світилися брехнею і зажерливістю. Крючкуватий, м'ясистий ніс його мав гострий нюх до «гешефту», гостріший, мабуть, чим у собаки до жареного м'яса. Сам був, хоч і в добротному одязі, але брудний, неохайний, як і вся їхня «хаймська» раса.

Друзям

Рей, друзі з берегів Сули!
Чи не забули прододаток,
І як ви зустрічний везли;
І созів і комуни початок?
Як на нетопленій печі
Дідує від голоду згасав,
А ввук ішов у прохачі
І в місті під таном конав.
Середняків і куркулів
На північ гнали і на схід,
Хапали дзвони і попів,
В сюрчок сюрчав начальник—
жид.
Якби германці не прийшли—
Різнули б двір вам по поріг,
Сопли б ви в созах, як воли,
І вас, як вівці б, жид стеріг.

З приходом жида Варшавського прийшло ще гірше лихоліття в село. Цілих два довгих роки руйнував він в селі хату за хатою. Після його «роботи» оставалися пусті, почорнілі садиби, з купами розвалені цегли та глини печинь. Одного разу приходить жид Варшавський до сивого, мов лебедий пух, діда Марка і хоче відібрати в його хату. Дід Марко вже не міг від слабості встати з печі, тільки звівся на руку і довго дивився жидові в очі, різко махнув рукою і промовив з огидою в голосі:

—Геть з моєї хати, поганий жидого!..

Через кілька годин у хату зайшов голова сільради з «активом», щоб забрати діда і відправити в катівні НКВД за образу Варшавського «поганим жидом». Та було вже пізно... Трупом лежало дідове тіло на холодній черені нетопленої печі.

З людських хат жид переключився на вітряні млини. У кривої каліки, бідної вдови Усті Приліпко, жид, скориставшись її безпорадністю і голодом, видурив за півкілограма іржавих оселедців добрячого млина... Пояснень не треба.

Як рак, в'їдався більшовізм!
Почав з Миколи і панів,
З купців (бо то капіталізм),
І перейшов на куркулів.
А середняк дививсь, мовчав,
І в думці багатів бідняк;
Аж поки Пось наділ забрав,
Зсадив на сою та буряк.
Податки, позики гули,
В Донбас манули шахтарів;
Уже й хати б в артілі взяли,
Звели б вас всіх на батраків.
І стежили за кожним словом
Криваві «сталінські орли»...
Брати! З таким добром готовим
Вас німці розлучать прийшли.

А. Ф.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

про зброю та бойові припаси в зайнятих східних областях від 26-6-42 року.

Розпорядження Райхсміністра ОСТ, стор. 31, видана 12-6-42 р.

На підставі § 8 розпорядження Фюрера про управління недавно зайнятих східних областей від 17 липня 1942 р., я наказую:

I. ЗАГАЛЬНЕ

§ 1

1) Під зброєю в розумінні цього розпорядження треба розуміти вогнепальну зброю всякого роду, ручні гранати, а також таку зброю, яка за природою своєю призначена робити поранення ударом, або уколом, або рубанням.

2) Як бойові припаси, в розумінні цього розпорядження, вважаються готові набой до вогнепальної зброї, а також порох, вибухові речовини і міни всякого роду.

3) Готові або напівготові важливі частини вогнепальної зброї, бойових припасів, ручних гранат, холодної зброї, мін та воєнного приладдя дорівнюють готовим речам такого роду.

II. ВОЛОДІННЯ ЗБРОЄЮ

§ 2

Володіння зброєю, бойовими припасами та воєнними приладдями заборонено, якщо в цьому розпорядженні нічого іншого не сказано.

III. ЗАЯВИ ПРО ЗБРОЮ ТА ЗДАЧУ ЇЇ

§ 3

1) Хто має зброю, бойові припаси або воєнні приладдя, зобов'язаний заявити чи письмово чи усно про ці речі, окремо за часом та родом, та здати їх.

2) Той же обов'язок лежить на тому, хто знаходить зброю, бойові припаси або воєнні приладдя.

3) Зміст обов'язків, записаних в абзацах 1 і 2, обмежується заявкою в установах, зазначених в § 5, якщо не можна здати речі з-за їх розміру, або тому, що їх не можна вимагати, бо здача зв'язана з небезпечкою для життя.

4) Заявляти зобов'язаний і той, хто має вірогідні відомості про недозволене володіння зброєю іншими або про наявність зброї, бойових припасів або воєнного приладдя, які нікому не належать.

§ 4

Члени Штуполіції або об'єднання, яке дорівнює Штуполіції, звільнені від обов'язку здати своєї службової зброї.

§ 5

Заявити та здати треба негайно належному гебітскомісарові або найближчій воєнній установі, або належному районному та окружному шефу. Районні та окружні шефи зобов'язані негайно направити здані речі до місця здачі, призначеного гебітскомісаром, а заяви направити належному гебітскомісарові.

IV. ВИГОТОВЛЕННЯ, ЛАГОДЖЕННЯ, ПРИДБАННЯ ТА ТОРГІВЛЯ ЗБРОЄЮ

§ 6

1) Виготовлення, лагодження, придбання та торгівля зброєю, бойовими припасами та воєнними приладдями заборонені, якщо немає спеціального дозволу від німецької установи або дозволу від належного генерального комісара.

2) Хто має, чи одержує вірогідні відомості про виготовлення або лагодження зброї, бойових припасів або воєнного приладдя, або про існування устаткування чи споруди для виготовлення або лагодження цих предметів, або про придбання та торгівлю, той зобов'язаний негайно заявити про це установі, зазначеній в § 5, перше речення, якщо він за обставинами повинен вважати, що немає дозволу або згоди в розумінні абзацу першого.

3) § 5, речення друге, має таку ж дійсність.

V. НОСІННЯ ЗБРОЇ

§ 7

Носіння зброї дозволяється тільки членам Штуполіції або об'єднання, яке дорівнює Штуполіції, якщо вони знаходяться на службі. Всі інші особи тільки тоді можуть носити зброю, якщо вони мають посвідчення про право носіння зброї, видане генеральним комісаром.

VI. ПОСТАНОВИ ПРО ПОШТРАФУВАННЯ

§ 8

1) Карається смертю, в більш легких випадках позбавленням волі, тільки гримами або поруч з цим ще позбавленням волі той, хто всупереч цьому розпорядженню:

1) володіє зброєю, бойовими припасами або воєнними приладдями або виготовляє, лагодить, купує або торгує ними;

2) хто носить зброю;

3) хто не виконує обов'язок заявлення й здачі за § 3, абзац 4 § 5, друге речення, § 6, абзац 2 і 3.

2) В областях, де було вже дано розпорядження про заяву та здачу зброї, бойових припасів та воєнного приладдя і де порушення цього обов'язку і незаконне володіння зброєю були поставлені під заборону, можна не покарати, якщо винні на протязі 3-х днів після оголошення цього розпорядження в службовому листку Генерального комісара, виконують свій обов'язок про заяву та здачу.

§ 9

Внесення присудів за навмисні порушення за § 8, абзац 1, належить особливому суду, якщо за розпорядженням про особливий суди в зайнятих східних областях від 12 січня 1942 року не об'явлено належність цих справ до польового суду.

VII. КОЛО КОМПЕТЕНЦІЇ

§ 10

Постанови цього розпорядження не торкаються до осіб, належних до німецької армії і німецького цивільного управління. Райхскомісари можуть дозволити ще дальші винятки.

2) В Райхскомісаріаті Остлянд (Схід) також генеральні комісари уповноважені дозволити винятки про обов'язок здачі (§ 3).

§ 11

Це розпорядження набирає чинності з 1-го липня 1942 року.

Райхскомісар зайнятих східних областей **Розенберг**.

Основання хліборобських спілок

ШЕПЕТІВКА.—Німецька цивільна влада передала святочно хліборобській спілці в Кочанівці, район Шепетівка, землю з дотеперішнього громадського господарства, що є перехідним етапом до приватного користування землею. Свято розпочалися в присутності представників німецької окружної управи і керівників німецької та української влади всіх районів Шепетівської округи. Перед численною масою зібраних заповнив начальник району в своїй промові німецьку цивільну владу від імені українських мужиків і жінок про їхнє щире бажання обробляти шильову приділену їм землю.

Гебітскомісар др. Ворбе вказав у промові на головні завдання німецької цивільної влади, які полягають в тому, щоби створити в Україні край збіжжя і передусім забезпечити хлібом фронт. Земельний закон райхсміністра для визволених східних земель приніс знищення колхозної системи і визволення з колективного господарювання, але мусить, однак, поступати крок за кроком при переведенні нової форми господарювання. Гебітскомісар передав керівникові тієї першої хліборобської спілки акт про передачу і підкреслив, що в скорому часі переведеться передання землі у вісьмох дальших селах тієї округи.

Вечір української пісні в Кам'янці Подільському

КАМ'ЯНЕЦЬ ПОДІЛЬСЬКИЙ.—В Кам'янці Подільському відбувся вечір української пісні і танцю, з якого весь прибуток передано фондіві суспільної допомоги.

Цікаві рідниці Цікава історична знахідка.—Монети з часів царя Оттона III

КОПЕНГАГЕН.—В лісі Лімоли на Фальстері знайдено багато монет, які являють собою срібні гроші з часів німецького царя Оттона III. Монети мають на одній стороні напис «Оддо III», з другої сторони ім'я «Адезайд», бабуні Оттона III по батьковій лінії і його опікунки від час його дитинства.

Треба припускати, що власники цих монет, що їх відкрили школярі, закопав їх колись під час війни. З великим зусиллям зібрано ті монети, вартість яких діти не розуміли і передали їх іншим. Досі зібрано 120 штук. В одному торфяниці біля Ноннеба на Фінен знайдено золоте намисто, що походить правдоподібно з часів перелому від періоду мандрівки народів до германського залізного віку. Точенні нашійки, що має 15 см. проміру, важить 100 грамів.